

עיראק: נא להכיר - מעצמה!

1936-7, ההתפוררות הכללית ועירעור המיסגרות החי-לוגיות באיראן — כל אלה הביאו לידיה גדולה במוראן, סביר להניח שגשיא ארצות-הברית, ג'ימי קארטר, נתן לעיראקים אור ירוק להקין מדמם של האיראנים ולהגשים את שאיפותיהם ההיסטוריות בשאט-אל-ערב, האמריקאים הניחו, שתבוסת האיראנים יגרמו כהלה בטהראן, יחזקו את כוחו של הגשיא באני סאדר מול הקנאים, ויכריחו את צבא איראן לפנות לארצות-הברית בבקשה לאספקת נשק וחלפים לציוד האמריקאי.

נראה שקארטר מקווה להגיע להסכם חשאי עם איראן ולקבל לידי אלה בני-הערובה לפני הבחירות. הישג-יוקרה כזה עשוי להבטיח את ניצחון הדמוקרטים בבחירות ולבלום את רונאלד רגן. במיבצע כזה קיים, כמובן, אלמנט של הימור. המאמץ הצבאי הכריח גם את עיראק לפנות לברית-המועצות בענייני אספקת תחמושת, שכן העיראקים מצויידיים בנשק סובייטי, אך מומחי הפנטגון אינם מתרגשים במיוחד. לעיראק אין אופציה סובייטית אמיתית, היוזמה הצבאית בידם וקיימים סיכויים להסדר מדיני לטווח ארוך שיבטיח את כיבושי עיראק, את קיום איראן יותר פרו-אמריקאית ואת החזרת בני-הערובה. כל אלה מבלי שישפך דם אמריקאי!

גם התקרבות עיראקית זמנית למוסקבה, עד הבגידה הבאה, לא תשנה את מצב הדברים הבסיסי.

משקיפים מתוסכלים. כדרכם בשנים האחרונות צופים הסובייטים במתרחש מבחוץ, כמשקיפים מתוסכלים. הצבא האדום מקיז את דמו במדבריות השוממים של אפגניסטאן, בעוד האמריקאים מייצבים את בריתם עם סין, את אחיזתם במרחב ובפקיסטאן ואת מערכת הבריתות בדרום-אסיה. מעצמות הנפט החדשות, עיראק, אלג'יריה וניגריה, מתרחקות יותר ויותר מההשפעה הסובייטית. לוב הבלתי-יציבה וסוריה השסועה מהווים תחליף עלוב למדי. באורח פרדוקסלי יכולה רק ניציות ישראלית חסרת תבונה (חוק ירושלים) להחזיר את הסובייטים למרחב. נראה שלא רק עיראק, אלא גם ליאנויד ברז'נייב משליך את יתבו על נחמס בגין ודומיו, אך הסיכסוך בין עיראק ואיראן לא יכול לשרת את הסובייטים, אלא אם כן תחול התאוששות איראנית ללא סיוע אמריקאי. קשה להאמין שהתפתחות מעין זו היא אפשרית.

עיראק, כמו ניגריה, הופכת מעצמה בינונית, המקיימת שיתוף-פעולה זהיר עם האמריקאים אך בעת ובעונה אחת מקדמת את מטרותיה הלאומיות והמרחביות. התפתחות כזו מגדמת את הסכמי קמפ-דייוויד, המטורפים ממילא, והשלכותיה על ישראל לטווח ארוך יחזקו מעבר לשימחה לאיד" פרימיטיבית של עורך עיתון זה או אחר.

שריט עיראק סאדאם חוסיין
כישלון סובייטי נוסף

ובכן, האמריקאים מאחרי יוזמת עיראק, חומייני ור עראפאת נוחלים מפלות. אין פלא ששניצ'ר סבור ש"סתם ישראלי" נוטה לאחל לעיראק הצלחה מסוימת. אבל אז הוא נזכר שמדובר בסיכסוך מרחבי בעל השלכות בינלאומיות, ושכח לגמרי את התיזת הניצחית של עיתונו, בדבר הצלחות הסובייטיות ומחדלי ארצות-הברית. מסקנת שניצ'ר, באותו מאמר עצמו, היא שנצחון עיראק יהווה הישג דווקא לסובייטים. "בין כה וכה יצא איזור-נפט נוסף מתחום ההשפעה של המערב ויצורף אל האזורים הנתונים להשפעה סובייטית, ואיש לא יאמין שהתפתחות כזו משאירה את וושינגטון שוות-נפש". כלומר,

יהודים שעלו ארצה ממדינות טוטאליטאריות מספרים לעיתים קרובות כיצד למדו לרק מידע נכון ומדויק דווקא מתוך שטף הידיעות המגמתיות שהתפרסמו בעיתונות בהשראת השליטונות. לפעמים די היה להפוך את המידע למשלילו המחולט. כדי להגיע למסקנות הנכונות. הציבור בישראל נתון אף הוא לשטיפת-מוח מתמדת, ורק מעטים מסוגלים להשתחרר מתפיסות נוקשות ולהבין את המתרחש בעולם. קבלת המידע, שהוא נתון בסיסי וחיוני כדי לחוות דיעה ולחרוץ מישפט, משובשת בדרך כלל באמצעות דברי פרשנות מסולפים, לעיתים גם פשטניים להחריד. בעיקר חשופים למגמתיות כזו קוראי הצהרון מעריב.

המילחמה בין עיראק ואיראן הביכה קוראים רבים בישראל. חלוקת התוויות היתה הפעם קצת מסובכת. מי הצדיק ומי הרשע? עם מי להזדהות? הברירה בין נשיא עיראק סאדאם חוסיין לשליט האית-אללה רוח-אללה חומייני היתה קשה. הישראלי האינטליגנטי הפך למעין המלט קולקטיבי. הוא נקרע בין האיבה המסורתית לעיראק

בגין בעד השואה

בשיחה שיום עולם קטן עם דובר משרד-החוץ, יורם בן-זאב, אישר הדובר ש"סביר להניח שמישלחת ישראל באו"ם תצביע בעד החמר רוי' כמייצגת העם הקמבודי". בכך עשה ראש-הממשלה, מנחם בגין, צעד היסטורי. מסיבות של פוליטיקה מעצמתית החליט

ראש-ממשלה בגין
תומך בהיטלר האסייני

בגין לתמוך ברצחם של 2.5 מיליון קמבודים. הרצח ההמוני המובהק ביותר מאז אדולף היטלר יזכה בתמיכתה הפעילה של ממשלה, שאינה חדלה לדבר בשם קורבנות השואה.

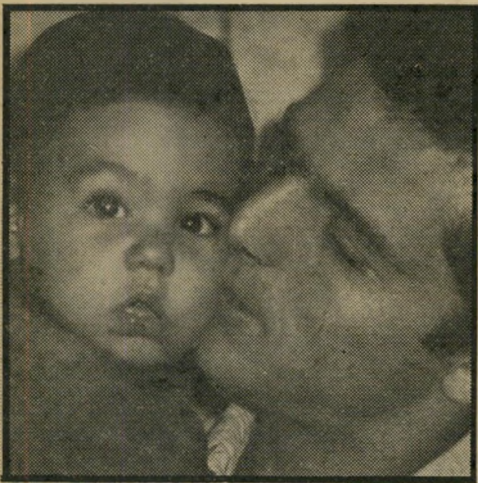
לארצות-הברית יש סיבות מעצמתיות לתמוך ב"מרצח, אבל ישראל מחמיצה הזדמנות להפגין עמדה מוסרית עצמאית, רק בגלל אנטי-סובייטיזם קנאי ובלתי-מבוקר. בגין לא יוכל לדבר עוד על קורבנות השואה מבלי שיעורר גיהון בכל העולם.

לבין השינאה לחומייני, ידידו הקרוב של יאסר עראפאת, קשה לומר שעורך מעריב, שואל שניצ'ר, עזר לקוראיו "שניצ'ר בלהבות". מאמרו "להבות בפרץ הפרסי" היה אמנם מליצי ומגמתית, אך שניצ'ר היה, כנראה, במבוכה לאקטנה. אחרי פתיחה שנועדה להחניף ליצרי השוביניסט הקטן, בטרם ייצא לפניהם הרעים השבועית שלו ביום ששי בערב, גלש שניצ'ר לכמה סתירות מצחיקות. פותח שניצ'ר בקול תרועה: "אי אפשר לכבוש תחושה מסוימת של שימחה לאיד למשמע הידיעות על הפגיעות הקשות שנגעוה איראן בשלבי הפתיחה של מילחמת המפרץ הפרסי". העורך הנכבד כבר שכח את דמעות התנין שהוא עצמו היה נוהג לשפוך על גורלם של הכורדים. הרי רק תמורת מכירתם והפקרתם של הכורדים השיג השאה, האהוד כל כך על שניצ'ר, את ההסכם עם העיראקים ב"1975!

אימלא המנתחם של שניצ'ר לא התספק בקזות הדם הסמלית של מישפט הפתיחה. הוא רואה בהתקפה העיראקית על איראן, "מידה של צדק עליון". מה גם שהמכה הוא מוסלמי ולא האימפריאליזם האמריקאי. אחרי שיוכה את האמריקאים מכל אשמה, ממשיך העורך לרחף על ערפילי הרטוריקה שלו, הוא מגיע, יותר בכוח ההשראה מאשר בכוח ההיגיון, למסקנה די נכונה: "האמת המרה, שהתקפה העיראקית לא נתאפשרה אלא בגלל המדיניות האנטי-אמריקאית המטרופת של המישטר המהפכני ה"איראני, תצא לאור תוך זמן קצר מאוד".

מחדל יום-כיפור של אבי כהן

ההיסטוריה ההמונית שאירגנו הצהרונים נגד אבי כהן, שהעז לשחק כדורגל ביום-הכיפורים, היתה די מצחיקה. מחללי-שבת המוניים ועיתונאים שפרנסתם על החילול הזה נזעקו נגד אבי המיסכן. הבריטים עצמם

כדורגן אבי כהן
יום כיפור מצחיק

הגיבו בהומור מאופק. פרשן הכדורגל הבכיר של סאנדיי טיימס, בראיין גרנוול, שהוא יהודי וגם סופר ידוע, לא רק בנושא ספורט, סיקר את מישחק התיקו בין ליברפול לסאותהמפטון (2:2) ותיאר את שער השינוי בין סאותהמפטון בוז הלשון: "אבי כהן, הבינלאומי של ישראל, ששיחק ביום-הכיפורים, מסר כדור חלש לשוערו קלמנס. חלוץ סאותהמפטון בוויך הסתנו פנימה והבקיע. לאותם שיחסו לגול הזה חשיבות על-טבעית אפשר לסלוח".

על זה כבר נאמר: יורד ועוזב ירוחם.

העובדה שאיראן, הנוקטת מדיניות "אנטי-אמריקאית מטרופת", תאבד שטחים איסטרטגיים חשובים לעיראק הפרסי-סעודית פירושה הרחבת ההשפעה הסובייטית! יוזמה אמריקאית. ניתוחים כאלה, למרות ערכם הבידורי והפולקלוריסטי, אינם מהווים תחליף מספק ל"עובדות ולפרשנות סבירה. כבר בוועידת אופ"ק באלג'יר בלטה העובדה שעיראק הפכה למעצמה מרחבת רצינית (העולם הזה 2234). שרה-נפט, טייד עבד-אל-כרים, היה הרוח החיה בוועידה. בשנים האחרונות נעשתה עיראק לספק הנפט השני בגודלו באופ"ק, אחרי סעודיה. בריתה עם הסעודים איפשרה לעיראקים להפוך למדינה הדומיננטית במפרץ. לתהליך זה קדם מיפנה חד במישטר הפנימי בעיראק, עם עלייתו של הגשיא סאדאם חוסיין לשיטון.

עתה מצויים בידי סאדאם חוסיין כל הקלפים. עוצמה צבאית שנבנתה בידי הסובייטים (שנכשלים בעיראק כפי שנכשלו בעבר בהשקעתם האדירה במצריים וכפי שיכשלו בסוריה אם תגלה ישראל גמישות בעניין רמת הגולן), שליטה על מקורות הנפט ודרכי האספקה, גישה חופשית לאוצרות הפטרודולרים המשותפים לו ולסעודים התכרה מאונט של כל נסיכויות המפרץ בעליונותה של עיראק. בלי אותיקיין של קמפ-דייוויד התפיס סאדאם חוסיין עם א"ש, או לפחות השיג שביתת-נשק עם האירגון ה"פלוסטיני. מצב דברים אידיאלי זה, כשבירת-המועצות שקר עה בבזך האפגאני ונבוכה נוכח משבר פולין, איפשר לאמריקאים לרמוז לעיראק שפעולה מוגבלת נגד איראן לא תתקבל כאיום על האינטרסים שלהם במפרץ. ההימור של קארטר. בשנה האחרונה חל פיתוח משמעותי בכוחו של הצבא האיראני. הניתוק ממקורות האספקה האמריקאים, הטיהורים בצבא בנוסח מוסקבה